PATVIRTINTA
Joniškio rajono savivaldybės tarybos
2018 m. kovo 29 d. sprendimu Nr. T-52

JONIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS VYKDOMŲ VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJŲ ĮGYVENDINIMO 2017 METŲ ATASKAITA

I SKYRIUS
BENDRA INFORMACIJA APIE SAVIVALDYBĖS GYVENTOJŲ SVEIKATOS BŪKLĘ

Informacija apie Joniškio rajono savivaldybės gyventojų sveikatos būklę pateikiama Joniškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitoje, patvirtintoje Joniškio rajono savivaldybės tarybos 2018 m. vasario 15 d. sprendimu Nr. T-23 „Dėl Joniškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2015 metų ataskaitos patvirtinimo“ (ataskaita pridedama).

II SKYRIUS
SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJOMS VYKDYTI ĮTAKOS TURĖJUSIŲ VEIKSNIŲ APŽVALGA

PIRMASIS SKIRSNIS
VEIKSNIŲ APŽVALGA

Eil. nr.	Veiksnio pavadinimas	Poveikis	Pasiūlymai (LR sveikatos apsaugos ministerijai, savivaldybės tarybai)
Išoriniai veiksniai			
1.	Neadekvatus visuomenės sveikatos finansavimas lyginant su asmens sveikatos priežiūra, kuri yra finansuojama iš privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšų.	Nepakankamas visuomenės sveikatos finansavimas.	Iš privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšų finansuoti ne tik asmens sveikatos priežiūros paslaugas bet ir visuomenės sveikatos paslaugas.
2.	Administracinė našta	Pertekliniai informaciniai įpareigojimai: dėl ataskaitų dažnumo, prašomos informacijos turinio, pateikimo terminų.	
3.	Šalies gyventojai nėra skatinami sveikiau gyventi.	Vis dar labai didelės išlaidos skiriamos ligų gydymui, o ne ligų prevencijai.	Per privalomąjį sveikatos draudimą organizuoti ir skatinti gyventojus dalyvauti sveikatinimo programose, mokytis gyventi sveikiau.
Vidiniai veiksniai			

1.	Joniškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras turi licenciją visuomenės sveikatos priežiūros veiklai vykdyti.	Organizuojami Privalomieji pirmos pagalbos, higienos įgūdžių sveikatai mokymai rajono gyventojams.	
2.	Mokinių sveikatos rodiklių stebėsenai sukurta ir įdiegta kompiuterizuota duomenų bazė.	Sukurta ir įdiegta vieninga vaikų sveikatos stebėsenos informacinė sistema, skirta sistemingam vaikų sveikatos būklės stebėjimui ir kryptingam sveikatos politikos formavimui ugdymo įstaigose.	

ANTRASIS SKIRSNIS
INFORMACIJA APIE VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJAS SAVIVALDYBĖJE VYKDANČIAS ĮSTAIGAS IR SPECIALISTUS

1. Visuomenės sveikatos priežiūras funkcijas rajone vykdo Joniškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras (toliau – Biuras). Biuras yra biudžetinė įstaiga, pavaldi Joniškio rajono savivaldybei. Įstaigos kodas 301541296, adresas – Vilniaus g. 6, Joniškis.

2. Biure dirba 8 specialistai, kurie užima 7,4 etatus. Visuomenės sveikatos stiprinimo bei vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros specialistas aptarnauja ir Joniškio rajono ugdymo įstaigas.

Informacija apie specialistus, vykdančius savarankiškąsias ir valstybines (valstybės perduotas savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas ataskaitinių metų gruodžio 31 d. pateikiama lentelėje.

Eil. Nr.	**Savivaldybės visuomenės sveikatos biuro specialistai**	**Patvirtintų pareigybių skaičius**	**Užimtų pareigybių skaičius**	**Fizinių asmenų pagal amžiaus grupes skaičius**			
				Iki 44 metų amžiaus	**45–54 metų amžiaus**	**Daugiau nei 54 metų amžiaus**	**Iš viso**
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**
1.	**Valstybines (valstybės perduotas savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas vykdantys specialistai*:**	**7,6**	**7,4**	**3**	**5**	**-**	**8**
1.1.	Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, vykdantis visuomenės sveikatos priežiūrą ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose mokinių, ugdomų pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas;	5,1	4,9	1	4	-	5
1.2.	Vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros specialistas;	0,5	0,5	1	-	-	1
1.3.	Visuomenės sveikatos stiprinimo specialistas;	1	1	1	-	-	1
1.4.	Visuomenės sveikatos stebėsenos specialistas.	1	1	-	1	-	1
2.	**Savarankiškąsias visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas vykdantys specialistai ***	-	-	-	-	-	-

*Pateikiami duomenys apie visuomenės sveikatos funkcijas vykdančius visuomenės sveikatos priežiūros specialistus konkrečioje savivaldybės teritorijoje

3. Biuras bendradarbiavimo sutarties dėl valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) ir/ar savarankiškų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų vykdymo su kita savivaldybe neturi.

TREČIASIS SKIRSNIS
SAVIVALDYBĖS INFORMACIJA APIE 2017-TŲJŲ METŲ SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJŲ ĮGYVENDINIMO TIKSLUS, UŽDAVINIUS BEI PRIEMONĖS

Joniškio rajono savivaldybės 2016-2018 m. strateginiame veiklos plane numatytas visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo tikslas – užtikrinti sveikatos apsaugos paslaugų plėtrą. Tikslui pasiekti numatytas uždavinys - įgyvendinti sveikatinimo veiklos priemones. Uždaviniui įgyvendinti 2017 metais buvo vykdomos 3 priemonės:

1. Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos rėmimas.
2. Visuomenės sveikatos stiprinimas ir stebėsena.
3. Mokinių visuomenės sveikatos priežiūra.

Visuomeninės sveikatos rėmimo specialiosios programos rėmimo priemonė skirta bendruomeniniams visuomenės sveikatinimo projektams finansuoti iš aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšų. 2017 metais buvo finansuota 12 projektų, skirtų alkoholio, tabako ir kitų psichoaktyvių medžiagų vartojimo, psichikos sveikatos stiprinimo, užkrečiamųjų ir neinfekcinių ligų prevencijai ir kontrolei, fizinio aktyvumo skatinimui.

Priemonės visuomenės sveikatos stiprinimas ir stebėsena ir mokinių sveikatos priežiūra skirtos Biuro veiklai finansuoti ir mokinių sveikatos priežiūrai vykdyti.

Savivaldybės informacija apie 2017 m. savivaldybės visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo tikslus, uždavinius bei priemones pateikiama šios ataskaitos priede.

2017 metais Biuras visuomenės sveikatos projektų, finansuojamų iš Europos Sąjungos ar kitų fondų nevykdė.

KETVIRTAS SKIRSNIS
BENDRADARBIAVIMAS VYKDANT VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VEIKLĄ SAVIVALDYBĖJE

Institucijų dalyvavimas sveikatinimo veikloje:

1. Širdies ir kraujagyslių ligų rizikos grupės asmenų sveikatos stiprinimo programos, patvirtintos LR sveikatos apsaugos ministro 2014 m. rugsėjo 22 d. įsakymu Nr. V-979 „Dėl Širdies ir kraujagyslių ligų rizikos grupės asmenų sveikatos stiprinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ vykdymas. Vykdytojai: Joniškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, pirminei sveikatos priežiūros centrai. Joniškio PSPC pateikė asmenų sutikusių dalyvauti programoje, sąrašą. Programoje dalyvavo 9 asmenys, visi programą baigė.
2. Tęsiamas bendradarbiavimas su Šiaulių apygardos probacijos tarnybos Joniškio rajono skyriumi įgyvendinant prevencinio pobūdžio priemonę „Priklausomybėms - Ne“. Vykdytojas: Joniškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras.
3. Švietimo įstaigos užtikrino tinkamas sąlygas mokyklų sveikatos priežiūros funkcijų vykdymui.
4. Šiaulių apskrities Neįgaliųjų sporto žaidynės. Organizatoriai: Lietuvos neįgaliųjų draugijos Joniškio skyrius, Joniškio Sporto centras, Joniškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras. Dalyviai: Šiaulių apskrities neįgalieji.
5. Joniškio TAU vasaros sportinės varžybos. Organizatoriai: Joniškio rajono Švietimo centras, Joniškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, Joniškio Sporto centras.

6. Edukacinis žygis dviračiais Joniškis-Kalnelis-Buivydžiai-Maldeniai-Joniškis. Organizatoriai: Joniškio rajono Jono Avyžiaus viešoji biblioteka, Joniškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras. Dalyviai: Joniškio rajono gyventojai.

7. Organizuota diskusija su Joniškio Algimanto Raudonikio meno mokyklos Atviro jaunimo centro dalyviais apie jaunimo psichikos sveikatos gerinimo galimybes. Organizatoriai: Joniškio Algimanto Raudonikio meno mokyklos Atviras jaunimo centras, Joniškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras.

8. Socialinio saugumo akcija „Būk matomas“. Organizatoriai: Daugiavaikių šeimų asociacija MES, Joniškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras. Dalyviai: Joniškio rajono Gasčiūnų pagrindinės mokyklos bendruomenė, Joniškio rajono Gataučių Marcės Katiliūtės mokyklos bendruomenė.

9. Tęsiamas bendradarbiavimas su Šiaulių teritorine ligonių kasa plėtojant gyventojų informavimą apie galimybės gauti PSDF biudžeto lėšomis apmokas sveikatos paslaugas. Organizatoriai: Šiaulių teritorinė ligonių kasa, Joniškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras. Dalyviai: Joniškio rajono gyventojai.

10. Organizuota diskusija „Traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencija“. Organizatoriai: Pagyvenusių žmonių asociacija, Joniškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras.

11. Organizuota akcija „Šiaurietiškas ėjimas vyresniame amžiuje“. Organizatoriai: Jurdaičių socialinės globos namai, Joniškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras. Dalyviai: globos namų gyventojai.

12. Savivaldybės administracijos struktūriniai padaliniai, tokie kaip Teisės ir metrikacijos skyrius, Socialinės paramos ir sveikatos skyrius, Infrastruktūros skyrius, Švietimo ir sporto skyrius padeda įgyvendinti visuomenės sveikatos stebėseną, teikdami statistinius duomenis Biurui.

III SKYRIUS
INFORMACIJA APIE VALSTYBINIŲ (VALSTYBĖS PERDUOTŲ SAVIVALDYBĖMS) VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJŲ (VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪRA SAVIVALDYBĖS TERITORIJOJE ESANČIOSE IKIMOKYKLINIO UGDYMO, BENDROJO UGDYMO IR PROFESINIO MOKYMO ĮSTAIGOSE UGDOMŲ MOKINIŲ PAGAL IKIMOKYKLINIO, PRIEŠMOKYKLINIO, PRADINIO, PAGRINDINIO IR VIDURINIO UGDYMO PROGRAMAS, VISUOMENĖS SVEIKATOS STIPRINIMAS, VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENA) SAVIVALDYBĖJE VYKDYMĄ

PIRMASIS SKIRSNIS
VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪRA SAVIVALDYBĖS TERITORIJOJE ESANČIOSE IKIMOKYKLINIO UGDYMO, BENDROJO UGDYMO IR PROFESINIO MOKYMO ĮSTAIGOSE UGDOMŲ MOKINIŲ PAGAL IKIMOKYKLINIO, PRIEŠMOKYKLINIO, PRADINIO, PAGRINDINIO IR VIDURINIO UGDYMO PROGRAMAS

Visuomenės sveikatos priežiūra Joniškio rajono savivaldybės teritorijoje esančiose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo įstaigose vykdoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. V-966/V-672 patvirtintu Visuomenės sveikatos priežiūros organizavimo mokykloje tvarkos aprašu.

Išsamesnė informacija apie visuomenės sveikatos priežiūros specialistų Joniškio rajono ugdymo įstaigose 2017 m. vykdytas priemones pateikiama lentelėse.

Eil. Nr.	Vertinimo kriterijai	Vertinimo kriterijaus reikšmė			Pastabos*
		Sveikatos ugdymo ir mokymo renginių (pamokose, diskusijose, debatuose, konkursuose, viktorinose ir kituose viešuose renginiuose) dalyvių skaičius (vnt.)			
		Planas	Įvykdyta	Įvykdymo procentas	
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**
Visuomenės sveikatos priežiūra, skirta mokinių, ugdomų pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas					
1.	Sveikatos sauga ir stiprinimas, bendrieji sveikos gyvensenos ir ligų prevencijos klausimai	224	228	102	
2.	Sveika mityba ir nutukimo prevencija	233	173	74	Žmogiškųjų išteklių trūkumas ir jų kaita
3.	Fizinis aktyvumas	219	205	94	
4.	Psichikos sveikata (smurto, patyčių prevencija, streso kontrolė ir kt.)	200	170	85	
5.	Aplinkos sveikata	160	142	89	
6.	Užkrečiamųjų ligų profilaktika, asmens higiena	178	176	99	
7.	Ėduonies profilaktika ir burnos higiena	252	197	78	Žmogiškųjų išteklių trūkumas ir jų kaita
8.	Traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencija	9	9	100	
9.	Kitos	0	0	0	

*Skiltyje Nr. 6 nurodomos nepasiektų arba viršytų vertinimo kriterijų reikšmių priežastys.

Eil. Nr.	Vertinimo kriterijai	Vertinimo kriterijaus reikšmė			Pastabos*
		Sveikatos ugdymo ir mokymo renginių (pamokose, diskusijose, debatuose, konkursuose, viktorinose ir kituose viešuose renginiuose) dalyvių skaičius (vnt.)			
		Planas	Įvykdyta	Įvykdymo procentas	
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**
Visuomenės sveikatos priežiūra, skirta mokinių, ugdomų pagal pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas					
1.	Sveikatos sauga ir stiprinimas, bendrieji sveikos gyvensenos ir ligų prevencijos klausimai	844	861	102	
2.	Sveika mityba ir nutukimo prevencija	810	576	71	Žmogiškųjų išteklių trūkumas ir jų kaita

3.	Fizinis aktyvumas	1389	1511	109	
4.	Psichikos sveikata (smurto, patyčių prevencija, streso kontrolė ir kt.)	777	658	85	
5.	Aplinkos sveikata	636	1003	158	Pagal susidomėjimo poreikį organizuotas didesnis dalyvių skaičius
6.	Rūkymo, alkoholio ir narkotikų vartojimo prevencija	662	734	111	
7.	Lytiškumo ugdymas, AIDS	508	438	86	
8.	Tuberkuliozės profilaktika	301	285	95	
9.	Užkrečiamųjų ligų profilaktika, asmens higiena	544	544	100	
10.	Ėduonies profilaktika ir burnos higiena	530	506	95	
11.	Kraujotakos sistemos ligų profilaktika	22	18	82	
12.	Traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencija	474	437	92	
13.	Onkologinių ligų profilaktika	75	84	112	
14.	Kitos	0	0	0	

*Skiltyje Nr. 6 nurodomos nepasiektų arba viršytų vertinimo kriterijų reikšmių priežastys.

Eil. Nr.	Vertinimo kriterijai	Vertinimo kriterijaus reikšmė			Pastabos
		Suteiktų individualių konsultavimo paslaugų skaičius mokyklos bendruomenei (vnt.)			
		Planas	Įvykdyta	Įvykdymo procentas	
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**
Visuomenės sveikatos priežiūra, skirta mokinių, ugdomų pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas					
1.	Mokiniams	45	22	49	Žmogiškųjų išteklių trūkumas ir jų kaita
2.	Mokinių tėvams	49	9	18	
3.	Mokyklų darbuotojams	13	11	85	
Visuomenės sveikatos priežiūra, skirta mokinių, ugdomų pagal pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas					
1.	Mokiniams	852	617	72	
2.	Mokinių tėvams	48	68	142	

3.	Mokyklų darbuotojams	46	60	130	

Eil. Nr.	Vertinimo kriterijai	Vertinimo kriterijaus reikšmė			Pastabos
		Įvertintų mokinių profilaktinių patikrinimų pažymų skaičius (proc.)			
		Planas	Įvykdyta	Įvykdymo procentas	
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**
1.	Visuomenės sveikatos priežiūra, skirta mokinių, ugdomų pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas	100	100	100	
2.	Visuomenės sveikatos priežiūra, skirta mokinių, ugdomų pagal pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas	100	89	89	

Eil. Nr.	Vertinimo kriterijai	Vertinimo kriterijaus reikšmė			Pastabos
		Suteiktų pirmos pagalbos ar gydytojo rekomendacijų įgyvendinimo veiksmų mokiniams skaičius (vnt.)			
		Planas	Įvykdyta	Įvykdymo procentas	
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**
1.	Visuomenės sveikatos priežiūra, skirta mokinių, ugdomų pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas	20	10	50	
2.	Visuomenės sveikatos priežiūra, skirta mokinių, ugdomų pagal pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas	310	326	105	

Eil. Nr.	Vertinimo kriterijai	Vertinimo kriterijaus reikšmė			Pastabos
		Mokinių patikrų dėl asmens higienos, pedikuliozės skaičius (vnt.)			
		Planas	Įvykdyta	Įvykdymo procentas	
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**
1.	Visuomenės sveikatos priežiūra, skirta mokinių, ugdomų pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas	500	760	152	Pagal poreikį patikrintas didesnis mokinių skaičius

2.	Visuomenės sveikatos priežiūra, skirta mokinių, ugdomų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas	5989	5960	100	

ANTRASIS SKIRSNIS
INFORMACIJA APIE MOKINIŲ IR VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS SPECIALISTŲ SKAIČIŲ

Eil. Nr.	Gyvenamoji vietovė*	Mokyklų skaičius	Mokinių** skaičius		Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų pareigybių skaičius	Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų pasiskirstymas pagal užimtą pareigybę		Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų išsilavinimas (kvalifikacija)	
			ugdomų pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas	ugdomų pagal pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programas		1 ir daugiau	iki 1	Visuomenės sveikatos specialistai	Specialistai su įgytomis teisėmis
1	2	3	4	5	6	7	8	7	8
1.	Miesto	7	502	1694	4,75	2	2	1	3
2.	Kaimo	6	250	840	2,65	0	4	0	4
	Iš viso:	**13**	**752**	**2534**	**7,4**	**2**	**6**	**1**	**7**

* Pagal Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymą.
** Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenys (savivaldybės Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro n-tųjų metų įsakymo „Dėl žinybinės statistikos“ nustatyta tvarka Švietimo informacinių technologijų centrui pateikti duomenys).

TREČIASIS SKIRSNIS
VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJOS: VISUOMENĖS SVEIKATOS STIPRINIMAS IR STEBĖSENA

Visuomenės sveikatos stiprinimas apima sveikatos mokymą, informacijos apie sveiką gyvenseną skleidimą, sveikos gyvensenos propagavimą, formavimą ir nuo elgsenos priklausomų visuomenės sveikatos rizikos veiksnių mažinimą, kitas visuomenės sveikatos priežiūros teisės aktų numatytas priemones. Išsamesnė informacija apie visuomenės sveikatos stiprinimą pateikiama lentelėse.

Eil. Nr.	Vertinimo kriterijai	Vertinimo kriterijaus reikšmė			Pastabos*
		Sveikatos ugdymo ir mokymo renginių (pamokose, diskusijose, debatuose, konkursuose, viktorinose ir kituose viešuose renginiuose) dalyvių skaičius (vnt.)			
		Planas	Įvykdyta	Įvykdymo procentas	
1	2	3	4	5	6
Visuomenės sveikatos stiprinimas					

1.	Sveikatos sauga ir stiprinimas, bendrieji sveikos gyvensenos ir ligų prevencijos klausimai	75	210	280	Pagal susidomėjimo poreikį organizuotas didesnis dalyvių skaičius
2.	Sveika mityba ir nutukimo prevencija	116	265	228	Pagal susidomėjimo poreikį organizuotas didesnis dalyvių skaičius
3.	Fizinis aktyvumas	1370	1801	131	Pagal susidomėjimo poreikį organizuotas didesnis dalyvių skaičius
4.	Psichikos sveikata (smurto, savižudybių prevencija, streso kontrolė ir kt.)	60	69	115	
5.	Aplinkos sveikata	70	43	61	
6.	Rūkymo, alkoholio ir narkotikų vartojimo prevencija	30	47	157	Pagal susidomėjimo poreikį organizuotas didesnis dalyvių skaičius
7.	Lytiškumo ugdymas, AIDS ir lytiškai plintančių ligų prevencija	0	73	0	Pagal susidomėjimo poreikį organizuotas didesnis dalyvių skaičius
8.	Tuberkuliozės profilaktika	0	0	0	
9.	Užkrečiamųjų ligų profilaktika, asmens higiena	0	0	0	
10.	Ėduonies profilaktika ir burnos higiena	20	0	0	
11.	Kraujotakos sistemos ligų profilaktika	80	78	98	
12.	Traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencija	40	72	180	
13.	Onkologinių ligų profilaktika	0	0	0	
14.	Kitos	0	0	0	
15.	Širdies ir kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto rizikos grupės asmenų sveikatos stiprinimo programą baigusių rizikos grupės asmenų skaičius	15	8	53	

*Skiltyje Nr. 6 nurodomos nepasiektų arba viršytų vertinimo kriterijų reikšmių priežastys.

Eil. Nr.	Vertinimo kriterijai	Vertinimo kriterijaus reikšmė	Pastabos*
		Straipsniai, pranešimai, publikacijos periodiniuose leidiniuose ir internete (vnt.)	

		Planas	Įvykdyta	Įvykdymo procentas	
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**
Visuomenės sveikatos stiprinimas					
1.	Sveikatos sauga ir stiprinimas, bendrieji sveikos gyvensenos ir ligų prevencijos klausimai	10	10	100	
2.	Sveika mityba ir nutukimo prevencija	4	4	100	
3.	Fizinis aktyvumas	3	3	100	
4.	Psichikos sveikata (smurto, patyčių prevencija, streso kontrolė ir kt.)	3	3	100	
5.	Aplinkos sveikata	2	2	100	
6.	Rūkymo, alkoholio ir narkotikų vartojimo prevencija	2	2	100	
7.	Lytiškumo ugdymas, AIDS	2	1	50	
8.	Tuberkuliozės profilaktika	1	1	100	
9.	Užkrečiamųjų ligų profilaktika, asmens higiena	4	5	125	
10.	Ėduonies profilaktika ir burnos higiena	2	2	100	
11.	Kraujotakos sistemos ligų profilaktika	2	2	100	
12.	Traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencija	2	2	100	
13.	Onkologinių ligų profilaktika	2	1	50	
14.	Kitos	0	1	0	

*Skiltyje Nr. 6 nurodomos nepasiektų arba viršytų vertinimo kriterijų reikšmių priežastys.

Visuomenės sveikatos stebėsena įgyvendinama vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. V-488 „Dėl Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ patvirtintais nuostatais.

Visuomenės sveikatos stebėsena vykdoma, siekiant gauti išsamią informaciją apie savavaldybių teritorijų visuomenės sveikatos būklę ir remiantis objektyvia informacija planuoti bei įgyvendinti prevencines priemones.

Eil. Nr.	Vertinimo kriterijai	Vertinimo kriterijaus reikšmė			Pastabos
		Savivaldybės stebėtų visuomenės sveikatos stebėsenos rodiklių skaičius (vnt.)			
		Planas	Įvykdyta	Įvykdymo procentas	
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**

1.	Savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos rodiklių skaičius (vienetais)	51	50	98	

IV SKYRIUS
INFORMACIJA APIE SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIĄJĄ PROGRAMĄ

Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos priemonėms vykdyti 2017 metais buvo skirta 10400 Eur., panaudota 10400 Eur. Buvo finansuota 12 programų.

2017 metų Joniškio rajono savivaldybės
visuomenės sveikatos rėmimo specialioji programa

Pajamų, išlaidų pavadinimas	**Suma Eur**	**Pagrindas**
I. Pajamos	**10400**	
Joniškio rajono savivaldybės 2017 metų aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos priemonių lėšos, skirtos Joniškio rajono visuomenės sveikatos rėmimo programai įgyvendinti	10400	Joniškio rajono savivaldybės tarybos 2017 m. vasario 27 d. sprendimas Nr. T-40 „Dėl Joniškio rajono savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos 2017 metų priemonių plano patvirtinimo“
II. Išlaidos	**10400**	
Savivaldybės visuomenės sveikatos programoms įgyvendinti:	**10400**	**Programų vykdytojai**
1. Programa „Lietaus vaikai ir jų draugai“	1500	Joniškio rajono švietimo centras
2. Programa „Savižudybių prevencija Joniškio rajono savivaldybėje“	1325	VšĮ Joniškio psichikos sveikatos centras
3. Programa „Sveikatos akademija 2017“	800	Joniškio Algimanto Raudonikio meno mokykla
4. Programa „Fizinio aktyvumo skatinimas“	680	Joniškio rajono visuomenės sveikatos biuras
5. Programa „Tuberkuliozės prevencija“	500	VšĮ Joniškio ligoninė
6. Programa „Šeimų, auginančių proto negalios vaikus, sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo įgūdžių formavimas ir tobulinimas“	780	Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Joniškio Viltis“
7. Programa „Judėkim ir būkim sveiki“	215	Lietuvos pagyvenusių žmonių asociacijos Joniškio skyrius
8. Programa „Judėk ir tobulėk“	400	Joniškio sporto centras
9. Programa „Renkuosi būti sveikas“	400	Joniškio rajono savivaldybės administracijos Skaistgirio seniūnija
10. Programa „Jaunieji plaukikai“	2200	Joniškio rajono Kriukų pagrindinė mokykla
11. Programa „Ir mes galime šokti“	1000	Lietuvos specialiosios kūrybos draugijos „Guboja“ Šiaulių krašto atstovybė
12. Programa „Fizinis aktyvumas kitaip“	600	Sporto klubas „Avantiūra“

PIRMASIS SKIRSNIS
SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOSIOS PROGRAMOS LĖŠOS

(Eur)

Eil. Nr.	Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšų šaltiniai	Surinkta lėšų
1.	Savivaldybės biudžeto lėšos	-
2.	Savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšos	10400
3.	Savanoriškos fizinių ir juridinių asmenų įmokos	-
4.	Kitos lėšos	-
5.	Lėšų likutis ataskaitinių biudžetinių metų pradžioje	-
	Iš viso:	**10400**

ANTRASIS SKIRSNIS
SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOSIOS PROGRAMOS LĖŠOMIS ĮGYVENDINTOS PRIEMONĖS

(Eur)

Eil. Nr.	Programos / priemonės poveikio sritis	Vykdytų savivaldybės visuomenės sveikatos programų, priemonių skaičius	Skirta lėšų	Panaudota lėšų
1	2	3	4	5
1. Savivaldybės kompleksinės programos				
2. Savivaldybės strateginio veiklos plano priemonės				
3. Bendruomenių vykdytų programų / priemonių rėmimas				
1.	Sveikos mitybos ir fizinio aktyvumo skatinimas	7	5295	5295
2.	Užkrečiamųjų ligų (tuberkuliozės) prevencija ir kontrolė	1	500	500
3.	Psichikos sveikatos prevencija	4	4605	4605
4. Kita				
		Iš viso lėšų:	**10400**	**10400**

_____

Savivaldybės vykdomų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo ataskaitos formos priedas

2016-ŲJŲ METŲ JONIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJŲ VYKDYMO TIKSLAI, UŽDAVINIAI BEI PRIEMONĖS

(tūkst. Eur)

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Finansavimo šaltiniai	Patvirtinti 2017-ųjų metų asignavimai				Panaudoti 2017-ųjų metų asignavimai				Panaudojimo procentas
			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			
				išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti	
				iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
02	*Tikslas:* Užtikrinti sveikatos apsaugos plėtrą.										
02.02	*Uždavinys:* Įgyvendinti sveikatinimo veiklos priemones										
02.02.01	*Priemonė:* Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos rėmimas										
02.02.06	*Priemonė:* Visuomenės sveikatos stiprinimas ir stebėsena										
02.02.07	*Priemonė:* Mokinių visuomenės sveikatos priežiūra										
	1. Iš viso savivaldybės biudžetas										
	iš jo:										
	1.1. bendrojo finansavimo lėšos										
	1.1.1. valstybės biudžeto specialioji tikslinė dotacija	SB (VB)	90,59	32,59	58,0	0,0	90,59	32,59	58,0	0,0	100
	1.1.2. Visuomenės sveikatos rėmimo specialioji programa	SB	10,4	10,4	0,0	0,0	10,4	10,4	0,0	0,0	100
	1.1.3. kitos savivaldybės biudžeto lėšos	(BIP)	8,7	5,0	3,7	0,0	8,7	5,0	3,7	0,0	100

	1.2. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos		-	-	-	-	-	-	-	-	-
	2. Kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)	ES; LRVB	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Iš viso (1+2)		**109,7**	**48,0**	**61,7**	**0,0**	**109,7**	**48,0**	**61,7**	**0,0**	**100**

Paaiškinimai: 1. (*n*) – ataskaitiniai metai.

2. Skiltyje „Tikslo, uždavinio, priemonės kodas“ įrašomi programos tikslų, uždavinių ir priemonių kodai iš Savivaldybės strateginio veiklos plano.

3. Skiltyje „Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas“ įrašomi programos tikslų, uždavinių ir priemonių pavadinimai iš Savivaldybės strateginio veiklos plano.

4. Nurodant asignavimus pagal šaltinius:

4.1. Eilutėje „1. Iš viso savivaldybės biudžetas“ nurodomi asignavimai iš savivaldybės biudžeto, t. y. įstatymu nustatyti asignavimai asignavimų valdytojui visuomenės sveikatos priežiūros funkcijoms vykdyti;

4.2. Eilutėse „1.1. bendrojo finansavimo lėšos“ ir „1.2. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos“ lėšas nurodo Europos Sąjungos finansinę paramą administruojančios institucijos ir naudojančios (techninės paramos lėšas) institucijos;

4.3. eilutėje „2. Kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)“ lėšas nurodo institucijos, kurios gauna lėšų iš paramą administruojančių institucijų arba tiesiogiai iš Europos Sąjungos institucijų vykdomiems projektams finansuoti (dėl kurių pasirašytos sutartys, priimti sprendimai dėl lėšų skyrimo) ir kitų teisėtai gautų lėšų.

5. Jeigu n-taisiais metais asignavimų panaudota mažiau ar daugiau, nei patvirtinta (patikslinta), nurodomos susidariusių skirtumų priežastys.

_____

PATVIRTINTA
Joniškio rajono savivaldybės tarybos
2017 m. sausio 26 d. sprendimu Nr. T-14

JONIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENOS 2015 m. ATASKAITA

Ataskaitą parengė:
Joniškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro stebėsenos specialistė L. Virbičianskienė
tel. (8 426) 60 537, el. p. joniskis.sveikata@gmail.com

TURINYS

ĮVADAS 17

I. BENDROJI DALIS 18

1.1. PAGRINDINIŲ STEBĖSENOS RODIKLIŲ SAVIVALDYBĖJE ANALIZĖ IR INTERPRETAVIMAS („ŠVIESOFORAS“) 18

II. SPECIALIOJI DALIS 25

2.1. ATRINKTŲ RODIKLIŲ DETALI ANALIZĖ IR INTERPRETAVIMAS 25

2.1.1. Ilgalaikio nedarbo lygis 25

2.1.2. Mirtingumas/standartizuotas mirtingumas dėl savižudybių (X60-X84) 27

2.1.3. Mirtingumas/standartizuotas mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų (I00-I99) .. 29

IŠVADOS 33

REKOMENDACIJOS 34

ĮVADAS

Visuomenės sveikatos stebėsenos savivaldybėje tikslas – nuolat rinkti, analizuoti, interpretuoti visuomenės sveikatą atspindinčius rodiklius bei tinkamai informuoti savivaldybės politikus, kad savivaldybės teritorijoje valstybinės (valstybės perduotų savivaldybėms) savarankiškosios visuomenės sveikatos priežiūros funkcijos būtų įgyvendintos efektyviai.

Joniškio rajono visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitoje už 2015 metus aprašomi visuomenės sveikatos būklę atspindintys rodikliai (iš Valstybės deleguotų savivaldybėms visuomenės sveikatos stebėsenos pagrindinių rodiklių sąrašo, toliau – PRS), kurie geriausiai parodo, kaip įgyvendinami Lietuvos sveikatos programos (toliau – LSP), tikslai bei uždaviniai. PSR (51 rodiklis) interpretavimo ir analizės tikslas – įvertinti, kokia esama gyventojų sveikatos ir sveikatą lemiančių veiksnių situacija savivaldybėje, įvertinant Lietuvos sveikatos programos tikslų ir uždavinių įgyvendinimo kontekste, ir kokių intervencijų/priemonių reikia imtis, siekiant stiprinti savivaldybės sveikatą ir mažinti sveikatos netolygumus.

Remiantis profilio rodikliais ir jų interpretavimo rezultatais („šviesoforas“ ir santykis), pasirinktos 3 pagrindinio rodiklių sąrašo reikšmės. Sudarytas Joniškio rajono savivaldybės probleminių visuomenės sveikatos sričių (temų) sąrašas. Šiose srityse atlikta atrinktų rodiklių išsami analizė ir vertinimas, pateiktos rekomendacijos.

Visuomenės sveikatos stebėsena savivaldybėje vykdoma remiantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. gruodžio 19 d. Nr. V-1387 įsakymu „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymo Nr. V-488 „Dėl Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“.

Rengiant ataskaitą naudotasi oficialios statistikos šaltiniais bei vadovautasi Higienos instituto Sveikatos informacijos centro (HI SIC) parengtomis rekomendacijomis „Savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos atskaitų rašymo metodinės rekomendacijos“ ir statistikos leidiniu „Visuomenės sveikatos būklė Lietuvos savivaldybėse 2015 m.“.

I. BENDROJI DALIS

1.1. PAGRINDINIŲ STEBĖSENOS RODIKLIŲ SAVIVALDYBĖJE ANALIZĖ IR INTERPRETAVIMAS („ŠVIESOFORAS“)

Pagrindinių rodiklių sąrašo analizė ir interpretavimas (šviesoforo“ kūrimas) atliekamas palyginant praėjusių metų Joniškio rajono savivaldybės rodiklius su Lietuvos vidurkiu.

Remiantis „šviesoforo“ principu, visos 60 Lietuvos savivaldybių suskirstytos į grupes (13 mažųjų savivaldybių, turinčių mažiau nei 20 000 gyventojų, nėra lyginamos su kitomis savivaldybėmis dėl rodiklių „jautrumo“):

- 10 savivaldybių, kuriose stebimas rodiklis atspindi geriausią situaciją, priskiriamos savivaldybių su geriausiais rodikliais grupei ir žymimos žalia spalva;
- 10 savivaldybių, kuriose stebimas rodiklis rodo prasčiausią situaciją, priskiriamos savivaldybių su prasčiausiais rodikliais grupei ir žymimos raudona spalva;
- likusių 27 savivaldybių rodiklio reikšmės žymimos geltona spalva. Ši savivaldybių rodikliai interpretuojami kaip atitinkantys Lietuvos vidurkį.

Joniškio rajono savivaldybės gyventojų sveikatos ar su sveikata susijusių stebėsenos ataskaitoje analizuojamų rodiklių duomenys ir jų interpretavimas pateikiami 1 lentelėje (Joniškio rajono savivaldybės sveikatos ir su sveikata susijusių rodiklių profilis).

Pirmame lentelės stulpelyje pateikiami pagrindinio sąrašo rodikliai suskirstyti pagal Lietuvos sveikatos programoje 2014-2025 metų numatomus įgyvendinti tikslus ir uždavinius. *Antrajame stulpelyje* pateikia savivaldybės rodiklio reikšmė, *trečiajame stulpelyje* – atitinkamo rodiklio Lietuvos vidurkio reikšmė, *ketvirtajame* – mažiausia reikšmė tarp visų savivaldybių, *penktajame* – didžiausia reikšmė tarp visų savivaldybių, *šeštajame* – savivaldybės rodiklio interpretavimas (reikšmės savivaldybėje santykis su Lietuvos vidurkio reikšme ir savivaldybės rodiklio vietos tarpe visų savivaldybių pavaizdavimas pagal „šviesoforo“ principą. Šalia rodiklių, skliaustuose esantis kodavimas (TLK kodai) atitinka Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos sisteminį ligų sąrašą.

1 Lentelė. *Joniškio rajono savivaldybės sveikatos ir su sveikata susijusių rodiklių profilis.*

Rodiklis	Savivaldybės rodiklis	Lietuvos rodiklis	Minimali reikšmė	Maksimali reikšmė	Santykis: savivaldybė/ Lietuva
1	2	3	4	5	6
Strateginis tikslas - pasiekti, kad 2023 metais šalies gyventojai būtų sveikesni ir gyventų ilgiau, pagerėtų gyventojų sveikata ir sumažėtų sveikatos netolygumai					
Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė	72,56	74,51	69,12	81,96	0,97
Išvengiamas mirtingumas	40,85	34,40	27,58	47,01	1,19
1 TIKSLAS. *Sukurti saugesnę socialinę aplinką, mažinti sveikatos netolygumus ir socialinę atskirtį*					
1.1. Uždavinys. *Sumažinti skurdo lygį ir nedarbą*					
Mirtingumas dėl savižudybių (X60-X84) 100 000 gyventojų	34,08	30,84	13,97	113,81	1,11
Standartizuotas mirtingumas dėl savižudybių rodiklis (X60-X84) 100 000 gyventojų	33,42	30,41	0,00	109,40	1,10
Mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokančių mokyklose, skaičius 1000 gyventojų (vaikų)	36,84	60,23	26,98	172,28	0,61
Socialinės rizikos šeimų skaičius 1000 gyventojų	4,39	3,36	0,00	9,23	1,31
Ilgalaikio nedarbo lygis	4,91	2,52	0,56	9,02	1,95
Gyventojų skaičiaus pokytis 1000 gyventojų	-21,13	-11,26	-21,69	4,41	1,88
1.2. **Uždavinys. *Sumažinti socialinę ekonominę gyventojų diferenciaciją šalies ir bendruomenių lygmeniu***					
Mirtingumas dėl išorinių priežasčių (V00-Y98) 100 000 gyventojų	123,53	110,43	71,15	254,72	1,12
Standartizuotas mirtingumo dėl išorinių priežasčių rodiklis (V00-Y98) 100 000 gyventojų	117,40	109,75	0,00	241,86	1,07
Mokinių, gaunančių nemokamą maitinimą mokyklose, skaičius 1000 gyventojų (vaikų)	339,51	219,53	72,79	496,44	1,55
Socialinės pašalpos gavėjų skaičius 1000 gyventojų	59,16	38,11	8,14	93,19	1,55
Sergamumas tuberkulioze (A15-A19) 10 000 gyventojų	25,56	41,86	0,00	131,62	0,61
2 TIKSLAS. *Sukurti sveikatai palankią fizinę darbo ir gyvenamąją aplinką*					
2.1. Uždavinys. *Kurti saugias darbo ir sveikas buities sąlygas, didinti prekių ir paslaugų vartotojų saugumą*					
Asmenų žuvusių ar sunkiai sužalotų dėl nelaimingų atsitikimų darbe, skaičius 10 000 darbingo amžiaus gyventojų	0,00	1,02	0,00	5,93	0,00

Susižalojimo dėl nukritimo atvejų skaičius (W00-W19) 65+ m. amžiaus grupėje 10 000 gyventojų	135,29	138,97	26,04	283,20	0,97
Darbingo amžiaus asmenų, pirmą kartą pripažintų neįgaliais, skaičius 10 000 gyventojų	75,18	68,87	44,76	126,34	1,09
Sergamumas žarnyno infekcinėmis ligomis (A00-A09) 10 000 gyventojų	46,85	72,77	0,00	115,66	0,64
2.2. Uždavinys. ***Kurti palankias sąlygas saugiai leisti laisvalaikį***					
Mirtingumas dėl atsitiktinio paskendimo rodiklis (W65-W74) 100 000 gyventojų	4,26	5,03	0,00	68,96	0,85
Standartizuotas mirtingumo dėl atsitiktinio paskendimo rodiklis (W65-W74) 100 000 gyventojų	4,30	4,94	0,00	52,42	0,87
Mirtingumas dėl nukritimo rodiklis (W00-W19) 100 000 gyventojų	8,52	13,56	0,00	42,70	0,63
Standartizuotas mirtingumo dėl nukritimų rodiklis ((W00-W19) 100 000 gyventojų	7,27	13,80	0,00	37,65	0,53
2.3. Uždavinys. ***Mažinti avaringumą ir traumų kelių eismo įvykiuose skaičių***					
Mirtingumas dėl transporto įvykių rodiklis (V00-V99) 100 000 gyventojų	8,52	10,57	0,00	35,64	0,81
Standartizuotas mirtingumo dėl transporto įvykių rodiklis (V00-V99) 100 000 gyventojų	9,77	10,47	0,00	40,54	0,93
Pėsčiųjų mirtingumas dėl transporto įvykių (V00-V99) 100 000 gyventojų	0,00	3,86	0,00	22,99	0,00
Transporto įvykiuose patirtų traumų (V00-V99) skaičius 100 000 gyventojų	68,15	65,68	27,36	151,88	1,04
2.4. Uždavinys. ***Mažinti oro, vandens ir dirvožemio užterštumą, triukšmą***					
Į atmosferą išmestų stacionarių taršos šaltinių išmestų teršalų kiekis, tenkantis 1 kvadratiniam kilometrui (kg)	152	1010	40	33395	0,15
Viešai tiekiamo geriamojo vandens prieinamumas vartotojams (proc.)	50,50	-	27,10	100,00	-
Nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumas vartotojams (proc.)	43,20	-	20,10	100,00	-
3 TIKSLAS. ***Formuoti sveiką gyvenseną ir jos kultūrą***					
3.1. Uždavinys. ***Sumažinti alkoholinių gėrimų, tabako vartojimą, neteisėtą narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimą ir prieinamumą***					
Mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su narkotikų vartojimu, rodiklis 100 000 gyventojų	4,26	5,13	0,00	19,99	0,83
Standartizuotas mirtingumo dėl priežasčių, susijusių su narkotikų vartojimu, rodiklis 100 000 gyventojų	3,96	5,22	0,00	26,08	0,76
Mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su alkoholio vartojimu, rodiklis 100 000 gyventojų	29,82	25,20	0,00	67,89	1,18

Standartizuotas mirtingumo dėl priežasčių, susijusių su alkoholio vartojimu, rodiklis 100 000 gyventojų	29,79	24,87	0,00	64,26	1,20
Nusikalstomos veikos, susijusios su disponavimu narkotinėmis medžiagomis ir jų kontrabanda (nusikaltimai)	42,59	65,65	0,00	269,06	0,65
Gyventojų skaičius, tenkantis vienai licencijai verstis mažmenine prekyba tabako gaminiais	154,45	173,48	31,81	312,68	0,89
Gyventojų skaičius, tenkantis vienai licencijai verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais	155,48	149,70	17,15	270,43	1,04
3.2. Uždavinys. ***Skatinti sveikos mitybos įpročius***					
Kūdikių, išimtinai žindytų iki 6 mėn. amžiaus, dalis (proc.)	25,50	32,03	9,68	100,00	0,80
4 TIKSLAS. ***Užtikrinti kokybišką ir efektyvią sveikatos priežiūrą, orientuotą į gyventojų poreikius***					
4.1. Uždavinys. ***Užtikrinti sveikatos sistemos tvarumą ir kokybę, plėtojant sveikatos technologijas, kurių efektyvumas pagrįstas mokslo įrodymais***					
Išvengiamų hospitalizacijų skaičius 1000 gyventojų	39,10	33,62	20,91	70,51	1,16
Išvengiamų hospitalizacijų dėl diabeto ir jo komplikacijų skaičius 1000 gyventojų	7,18	6,94	5,10	14,00	1,04
4.2. Uždavinys. ***Plėtoti sveikatos infrastruktūrą ir gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, saugą, priein2,14amumą ir į pacientą orientuotą sveikatos priežiūrą***					
Slaugytojų, tenkančių vienam gydytojui, skaičius	4,00	2,14	1,00	8,00	1,87
Šeimos medicinos paslaugas teikiančių gydytojų skaičius 10 000 gyventojų	5,11	7,10	2,83	11,18	0,72
Apsilankymų pas gydytojus skaičius, tenkantis vienam gyventojui	6,89	8,34	5,97	10,80	0,83
Savivaldybei pavaldžių stacionarinės asmens sveikatos priežiūros paslauga teikiančių asmens sveikatos priežiūros įstaigų pacientų pasitenkinimo lygis	-	18,77	17,39	20,00	
Sergamumas vaistams atsparia tuberkulioze 10 000 gyventojų	0,00	3,68	0,00	23,36	0,00
Sergamumas ŽIV (A50-A64,) 10 000 gyventojų, lytiškai plintančiomis ligomis (B20-B24) 10 000 gyventojų	1,28	3,59	0,00	9,02	0,36
4.3. Uždavinys. ***Pagerinti motinos ir vaiko sveikatą***					
Kūdikių (vaikų iki 1 m. amžiaus) mirtingumas 1000 gyvų gimusių kūdikių	5,13	4,19	0,00	14,85	1,22
2 metų amžiaus vaikų MMRI (tymų, epideminio parotito, raudonukės vakcina, 1 dozė) skiepijimo apimtys95,43	94,65	94,15	87,18	100,00	1,01
1 metų amžiaus vaikų DTP (difterijos, stabligės, kokliušo vakcina, 3 dozės) skiepijimo apimtys	98,12	93,48	81,58	100,00	1,05
Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje	30,70	19,98	2,51	64,85	1,54

Vaikų, kuriems nustatytas dantų ėduonis (K02), skaičius 10 000 gyventojų	4,10	3,44	1,08	8,31	1,19
Paauglių (15-17 m.) gimdymų skaičius 100 000 gyventojų	4,44	5,85	0,00	17,27	0,76
4.4. Uždavinys. ***Stiprinti lėtinių neinfekcinių ligų prevenciją ir kontrolę***					
Mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų (I00-I99) 100 000 gyventojų	1064,87	811,97	372,94	1485,01	1,31
Standartizuotas mirtingumo nuo kraujotakos sistemos ligų rodiklis (I00-I99) 100 000 gyventojų	1022,16	831,46	486,59	1160,48	1,23
Mirtingumas nuo piktybinių navikų (C00-C97) 100 000 gyventojų	319,46	287,38	205,1	411,89	1,11
Standartizuotas mirtingumo nuo piktybinių navikų rodiklis (C00-C97) 100 000 gyventojų	293,66	287,93	176,06	376,58	1,02
Mirtingumas nuo cerebrovaskulinių ligų (I60-I69) 100 000 gyventojų	200,20	196,01	67,81	500,75	1,02
Standartizuotas mirtingumo nuo cerebrovaskulinių ligų rodiklis (I60-I69)) 100 000 gyventojų	196,02	202,52	72,55	436,25	0,97
Sergamumas II tipo cukriniu diabetu (E11) 10 000 gyventojų	25,10	42,60	19,70	93,10	0,59
Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio finansavimo programoje	23,89	48,40	17,28	73,55	0,49
Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių, apmokamų iš Privalomojo sveikatos draudimo biudžeto lėšų, finansavimo programoje	40,44	50,24	27,64	70,01	0,80
Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programoje	32,66	50,44	16,70	71,88	0,65
Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi asmenų, priskirtinų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programoje	36,35	37,42	10,01	54,13	0,97

Joniškio rajone 2015 m. gyveno vidutiniškai 23477 gyventojai. 46,74 proc. Joniškio rajono gyventojų sudarė vyrai, 53,26 proc. – moterys. Palyginus su ankstesniais metais gyventojų skaičius sumažėjo 580 asmenų. Vaikai iki 17 m. sudarė 17,59 proc. visų Joniškio rajono gyventojų, vaisingo amžiaus (15-49 m.) moterys – 21,05 proc. visų moterų. 18-44 m. amžiaus asmenys sudarė 27,93 proc. gyventojų, 45-64 m. – 30,74 proc., 65 m. ir vyresnio amžiaus asmenys – 19,88 proc. Joniškio rajono gyventojų.

Iš 1 lentelės „Joniškio rajono savivaldybės sveikatos ir su sveikata susijusių rodiklių profilis“ pateiktų privalomų rodiklių sąrašo (toliau tekste – PRS) rodiklių reikšmių savivaldybėje palyginimo su atitinkamu Lietuvos vidurkio rodikliu matyti, kad:

- **vidutinė gyvenimo trukmė** savivaldybėje beveik atitinka Lietuvos vidurkį.
    - iš sveikatos rodiklių tik **(žalioji zona) mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokančių mokyklose skaičius, sergamumas tuberkulioze, asmenų žuvusių ar sunkiai sužalotų dėl nelaimingų atsitikimų darbe, mirtingumas/standartizuotas mirtingumas dėl nukritimo, pėsčiųjų mirtingumas dėl transporto įvykių, į atmosferą iš stacionarių taršos šaltinių išmestų teršalų kiekis tenkantis 1 kvadratiniam km, slaugytojų tenkančių vienam gydytojui skaičius, sergamumas vaistams atsparia tuberkulioze, 1 metų amžiaus vaikų DTP skiepijimo apimtys ir sergamumo II tipo cukriniu diabetu rodikliai** yra geresni nei Lietuvos vidurkis;
- rodiklių reikšmės patenkančios į prasčiausių savivaldybių rodiklių grupę **(raudonoji zona)**:
    - **išvengiamas mirtingumas** (1,19 karto didesnis nei Lietuvos vidurkis);
    - **ilgalaikio nedarbo lygis** (1,95 karto didesnis nei Lietuvos vidurkis);
    - **gyventojų skaičiaus pokytis** 1000 gyventojų (1,88 karto didesnis nei Lietuvos vidurkis);
    - **apsilankymų pas gydytojus skaičius**, tenkantis vienam gyventojui (0,83 karto mažesnis nei Lietuvos vidurkis);
    - **standartizuotas mirtingumo nuo kraujotakos sistemos ligų** (1,23 karto didesnis nei Lietuvos vidurkis);
    - **tikslinės populiacijos dalis, dalyvavusi atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio finansavimo programoje** (0,49 karto mažesnis nei Lietuvos vidurkis);
    - **tikslinės populiacijos dalis, dalyvavusi gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių, apmokamų iš Privalomojo sveikatos draudimo**

biudžeto lėšų, finansavimo programoje (0,8 karto mažesnis nei Lietuvos vidurkis);

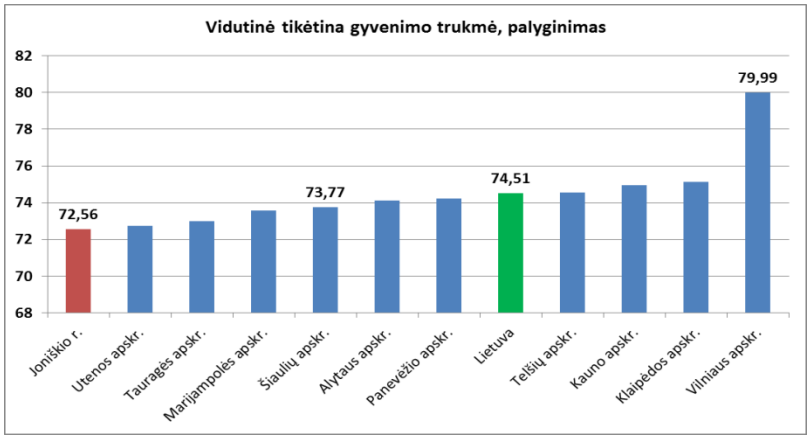
- **tikslinės populiacijos dalis, dalyvavusi storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programoje** (0,65 karto mažesnis nei Lietuvos vidurkis).

- kiti rodikliai patenka į Lietuvos vidurkį atitinkančią kvintilių grupę **(geltonoji zona).**

Detaliai analizei, kaip prioritetinės sveikatos problemos, remiantis anksčiau pateiktomis išvadomis, pasirinkti šie rodikliai:

- **ilgalaikio nedarbo lygis,** nes rodiklis, beveik du kartus (1,95 karto) didesnis nei Lietuvos vidurkis;
- **mirtingumas/standartizuotas mirtingumas dėl savižudybių (X60-X84),** nors rodiklis ir nepatenka į raudonąją zoną, tačiau vyrų savižudybės aktuali problema tiek Lietuvoje, tiek Joniškio rajone;
- **mirtingumas/standartizuotas mirtingumas dėl kraujotakos sistemos ligų,** nes mirtingumas dėl kraujotakos sistemos ligų rodiklis yra priskiriamas prie didžiausių rodiklių šalyje, standartizuotas mirtingumas dėl kraujotakos sistemos ligų patenka į raudonąją zoną.

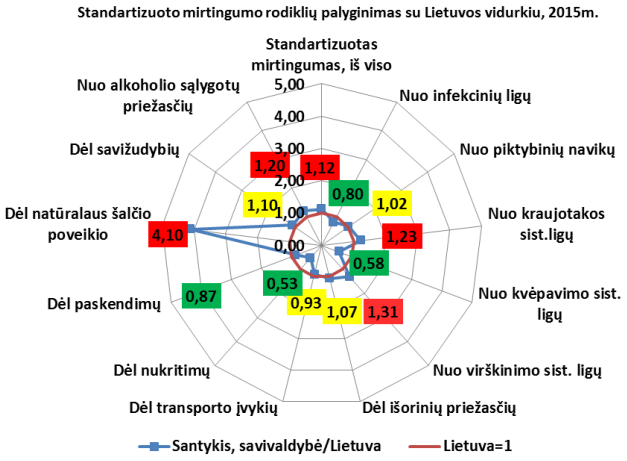
Žemiau pateiktuose paveiksluose galima pamatyti vidutinės gyvenimo trukmės (1 pav.) Joniškio rajono savivaldybėje palyginimą su Lietuvos ir apskričių rodikliais, bei grafiką, kuriame savivaldybės rodikliai pagal pagrindines ligų grupes ir kelias specifines išorines mirties priežastis palyginami su Lietuvos vidurkiu.

1 Pav. *Vidutinė gyvenimo trukmė, Joniškio rajono savivaldybės palyginimas su Lietuvos ir apskričių vidurkiais, 2015 m.*
Šaltinis: HISIC, SEC skaičiavimai.

Šiame paveiksle (2 pav.) pateikiamas standartizuoto mirtingumo rodiklių pagal pagrindines mirties priežastis analizė ir interpretavimas – palyginimas savivaldybėje ir Lietuvoje. Skaičiuojamas

savivaldybės ir Lietuvos vidurkio santykis. Žalia spalva pavaizduotas mirtingumo rodiklis, kurio reikšmė yra daugiau nei 10 proc. mažesnė už Lietuvos vidurkį, raudona – kai reikšmė yra daugiau nei 10 proc. didesnė už Lietuvos vidurkį, o geltona – kai mirtingumo rodiklis atitinka Lietuvos vidurkį.

2 pav. *Joniškio rajono standartizuoto mirtingumo rodiklių palyginimas su Lietuvos vidurkiu, 2015 m.*

Šaltinis: HISIC, SEC skaičiavimai.

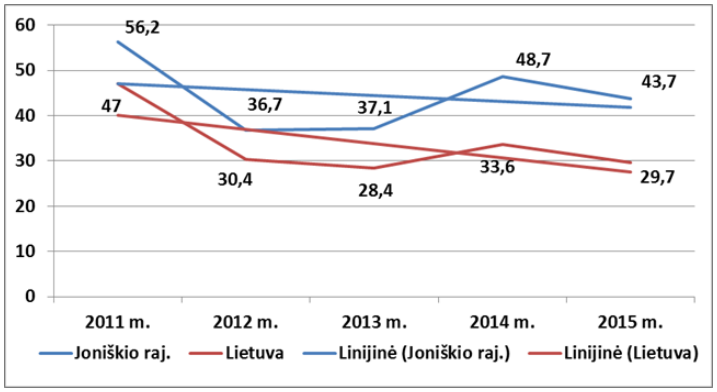
II. SPECIALIOJI DALIS

2.1. ATRINKTŲ RODIKLIŲ DETALI ANALIZĖ IR INTERPRETAVIMAS

2.1.1. Ilgalaikio nedarbo lygis

Ilgalaikio nedarbo lygio analizė savivaldybėje yra būtina įgyvendinant LSP tikslo „*Sukurti saugesnę socialinę aplinką, mažinti sveikatos netolygumus ir socialinę atskirtį*“ uždavinį „*Sumažinti skurdo lygį ir nedarbą*“ bei ieškant šios problemos priežasčių ir sprendimo būdų.

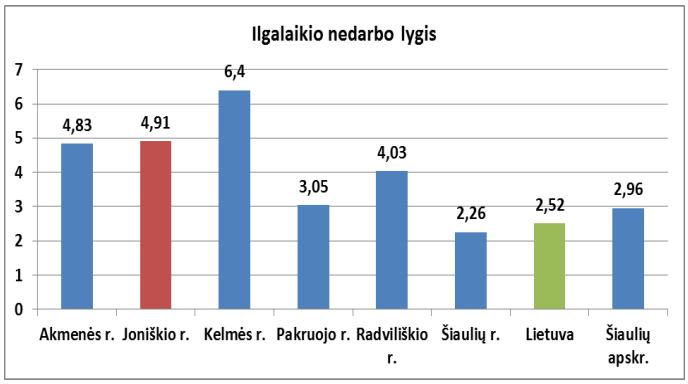
Kaip galima matyti iš žemiau pateikto paveikslo (3 pav.) ilgalaikių bedarbių skaičius Joniškio rajono savivaldybėje ir Lietuvoje mažiausias buvo 2012-2013 metais. Lietuvos darbo biržos duomenimis, 2012 m. darbo paklausa augo, buvo įregistruota daugiau laisvų darbo vietų neterminuotam darbui. Joniškio rajono savivaldybėje 2015 metais buvo užregistruoti 725 ilgalaikiai bedarbiai, tai sudaro 43,7 proc. nuo visų bedarbių (1666 bedarbiai). Ilgalaikių bedarbių skaičius 2015 metais buvo 5 proc. mažesnis nei 2014 m. (891 ilgalaikiai bedarbiai iš 1830 bedarbių).

3 pav. *Ilgalaikių bedarbių dalis 2011-2015 m. pabaigoje, Lietuvoje ir Joniškio rajone, proc.*

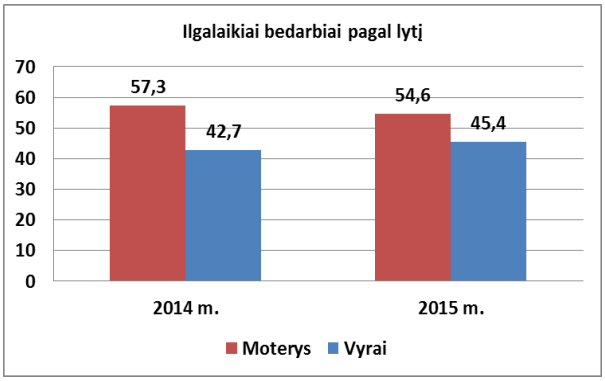
Šaltinis: Lietuvos darbo birža

Ilgalaikio nedarbo lygis Joniškio rajono savivaldybėje yra antras pagal dydį Šiaulių apskrityje ir beveik du kartus (1,9 karto) didesnis nei Lietuvoje (4 pav.). Žemiausias ilgalaikio nedarbo lygis apskrityje yra Šiaulių rajone ir Pakruojo savivaldybėje.

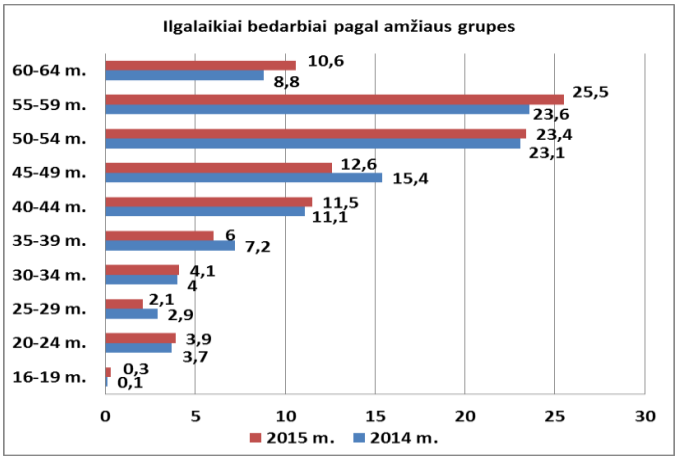

4 pav. *Ilgalaikio nedarbo lygis, Lietuvos, Šiaulių apsk., Šiaulių r., Joniškio, Pakruojo, Kelmės, Akmenės ir Radviliškio rajonuose, 2015 m.*

Šaltinis: HISIC

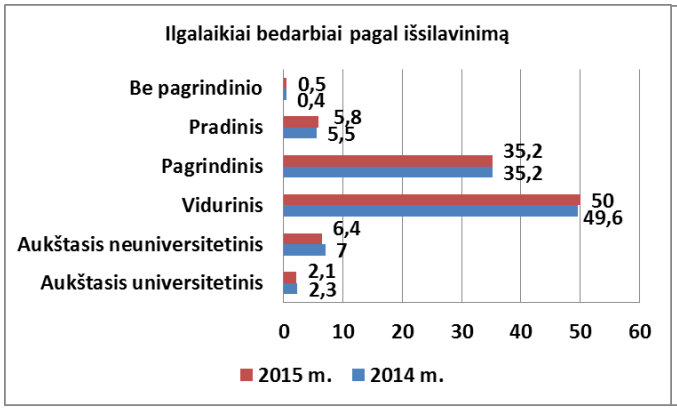
5 pav*. Ilgalaikiai bedarbiai pagal lytį, 2014-2015 m. pabaigoje, proc.*

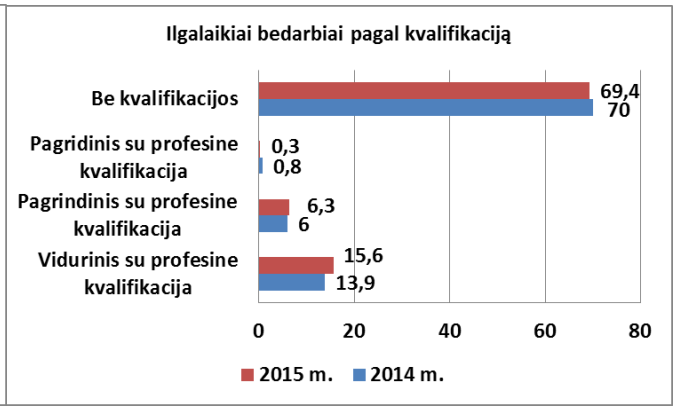
6 pav. *Ilgalaikiai bedarbiai pagal amžiaus grupes, 2014-2015 m. pabaigoje, proc.*

Šaltinis: Lietuvos darbo birža

Didžioji dalis ilgalaikių bedarbių yra 50-59 metų amžiaus, turintys pagrindinį arba vidurinį išsilavinimą, asmenys be profesinės kvalifikacijos. 2015 metais Joniškio savivaldybėje darbo neturėjo 417 moterų ir 347 vyrai, t. y. daugiau nei pusė (54,6 proc.) ilgalaikių bedarbių - moterys.

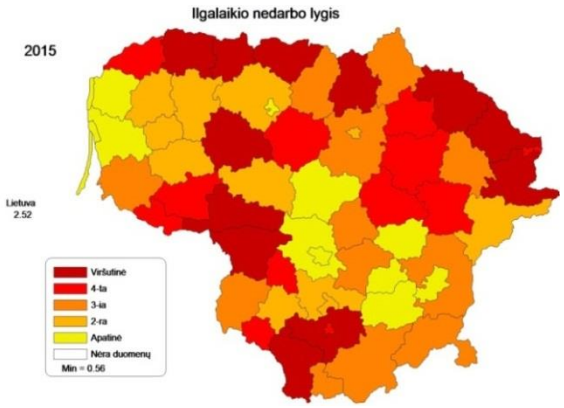
7 pav. *Ilgalaikiai bedarbiai pagal išsilavinimą, 2014-2015 m. pabaigoje, proc.*

8 pav. *Ilgalaikiai bedarbiai pagal kvalifikaciją, 2014-2015 m. pabaigoje, proc.*

Šaltinis: Lietuvos darbo birža

Žemėlapyje (9 pav.) matome, kad ilgalaikio nedarbo lygis Šiaulių apskrityje aukštas ne tik Joniškio rajono savivaldybėje, panaši situacija yra ir Akmenės rajone.

9 pav. *Ilgalaikio nedarbo lygis Lietuvoje, proc., 2015 m.*

Šaltinis: HISIC

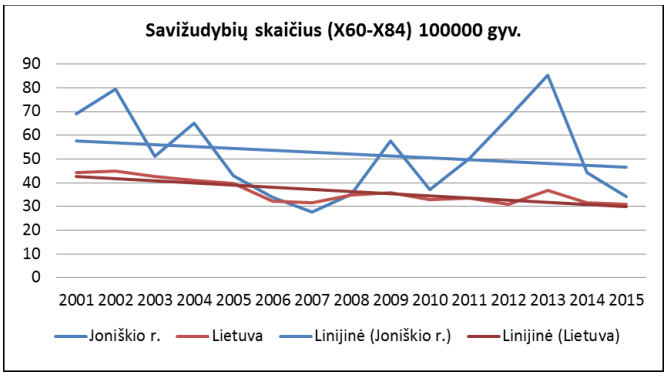
Ilgalaikio nedarbo lygis, kaip vienas iš veiksnių turinčių įtakos mirtingumui dėl savižudybių, yra labiausiai paplitęs šalies periferijoje.

2.1.2. Mirtingumas/standartizuotas mirtingumas dėl savižudybių (X60-X84)

Aukšto mirtingumo rodiklio dėl savižudybių analizė savivaldybėje yra būtina įgyvendinant LSP tikslo *„Sukurti saugesnę socialinę aplinką, mažinti sveikatos netolygumus ir socialinę atskirtį“* uždavinį *„Sumažinti skurdo lygį ir nedarbą“* bei ieškant šios problemos priežasčių ir sprendimo būdų.

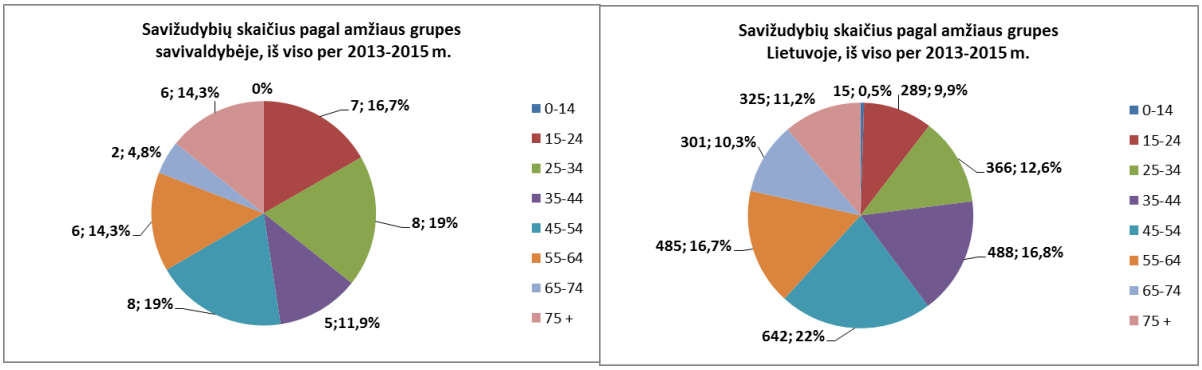
Kaip galima matyti iš žemiau pateikto paveikslo (3 pav.), savižudybių skaičius Joniškio rajono savivaldybėje ir Lietuvoje palaipsniui mažėja, tačiau išlieka pakankamai aukštas. Per 2013-

2015 m. savivaldybėje nusižudė 42 asmenys, 2015 m. – 8 asmenys (2014 m. – 13 asmenų). Visi nusižudžiusieji 2015 m. buvo vyrai. Joniškio rajono gyventojų mirtingumo dėl savižudybių rodiklis 2015 m. sudarė 34,08 atvejus tenkančius 100000 gyventojų (2014 m.- 54,04/100000 gyv.), Lietuvoje šis rodiklis siekė 30,84/100000 gyv. Joniškio rajono vyrų mirtingumas tenkantis 100000 gyv. sudarė 72,9 atvejus.

3 pav. *Joniškio rajono ir Lietuvos gyventojų savižudybių rodiklis, atvejų skaičius 100000 gyv., 2001-2015 m.*

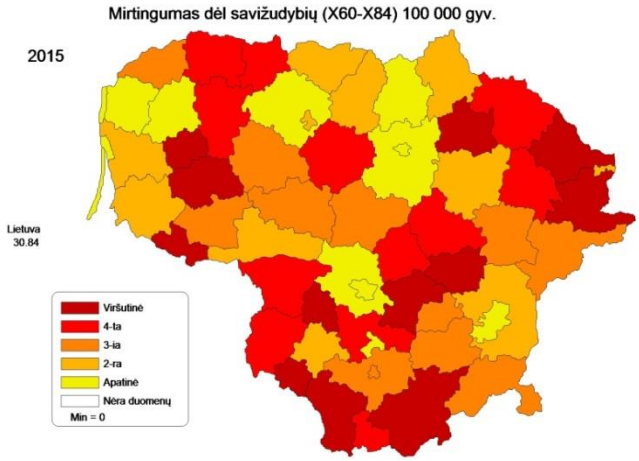
Šaltinis: HISIC.

4 pav. *Joniškio rajono savivaldybės ir Lietuvos gyventojų savižudybių analizė pagal amžiaus grupes,2013- 2015 m.*

Šaltinis: HISIC.

Iš pateikto paveikslo (5 pav.) (mirtingumo dėl savižudybių Lietuvos savivaldybėse palyginimo žemėlapio), galima matyti, kad situacija palyginus su kitais rajonais nėra blogiausia, tačiau susirūpinimą kelia vyrų savižudybės.

5 pav. *Standartizuotas mirtingumo dėl savižudybių rodiklio Lietuvoje, atvejų skaičius 100000 gyv., 2015 m.*

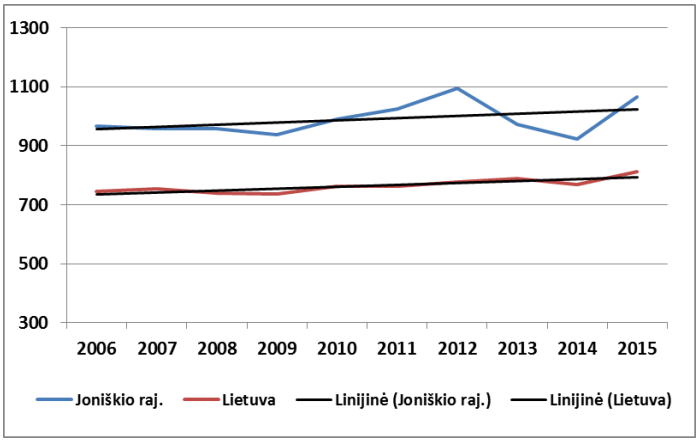
Šaltinis: HISIC

Joniškio rajono savivaldybės mirtingumo dėl savižudybių rodikliui įtakos turi ir didelis ilgalaikio nedarbo lygis, kuris veikia fizinę ir psichinę žmogaus sveikatą.

2.1.3. Mirtingumas/standartizuotas mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų (I00-I99)

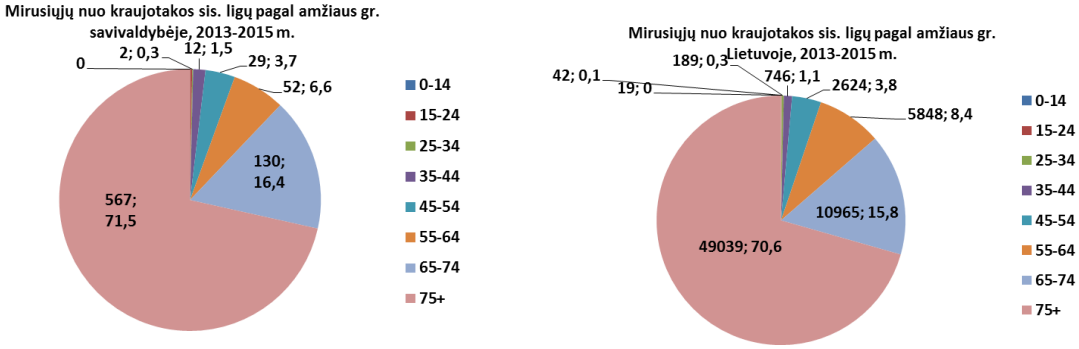
Didelio mirtingumo analizė savivaldybėje yra būtina įgyvendinat LSP tikslo „Užtikrinti kokybišką ir efektyvią sveikatos priežiūrą, orientuotą į gyventojų poreikius“, uždavinį „Stiprinti lėtinių neinfekcinių ligų prevenciją ir kontrolę“, bei ieškant šios problemos priežasčių ir sprendimo.

Kaip matyti iš pateikto 9 pav. standartizuotas mirtingumo nuo kraujotakos sistemos ligų rodiklis Joniškio rajone yra didesnis už Lietuvos vidurkį bei stebimas nuoseklus augimas. Joniškio rajone daugiausiai gyventojų miršta dėl kraujotakos sistemos ligų. 2015 metais nuo kraujotakos sistemos ligų mirė daugiau nei pusė, t .y. 62,7 proc. (Lietuvoje – 56,5 proc.) visų mirusiųjų. Nuo šių ligų 2015 m. Joniškio rajone mirė 250 asmenų (2014 m. – 222 asmenys), iš jų vyrai sudarė 38,4 proc., moterys – 61,6 proc. Joniškio rajone 2015 m. mirusiųjų moterų nuo kraujotakos sistemos ligų buvo 1231,7 atvejai iš 100000 gyv., vyrų – 874,8/100000 gyv. Lietuvoje 2015 m. mirusiųjų nuo kraujotakos sistemos ligų 2015 m. buvo 812,0 atvejų tenkančių 100000 gyv., Joniškio rajone – 1064,9/100000 gyv.

9 pav. Joniškio rajono ir Lietuvos gyventojų standartizuoto mirtingumo nuo kraujotakos sistemos ligų, atvejų skaičius 100000 gyv., 2001-2015 m.

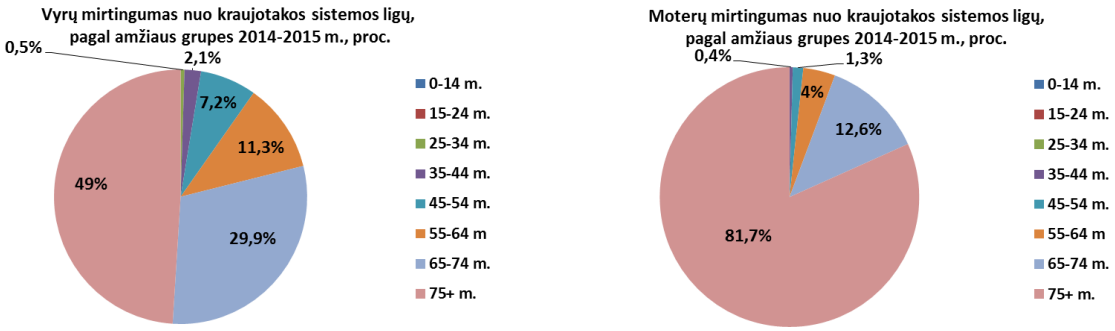
Analizuojant mirtingumą pagal amžių nustatyta, kad tiek Lietuvoje (86,4 proc.), tiek savivaldybėje didžiąją dalį (87,9 proc.) mirusiųjų nuo kraujotakos sistemos ligų sudarė 65 m. ir vyresni asmenys.

10 pav. Joniškio rajono savivaldybės ir Lietuvos gyventojų mirtingumo nuo kraujotakos sistemos ligų analizė pagal amžiaus grupes, 2013-2015 m.

Šaltinis: HISIC

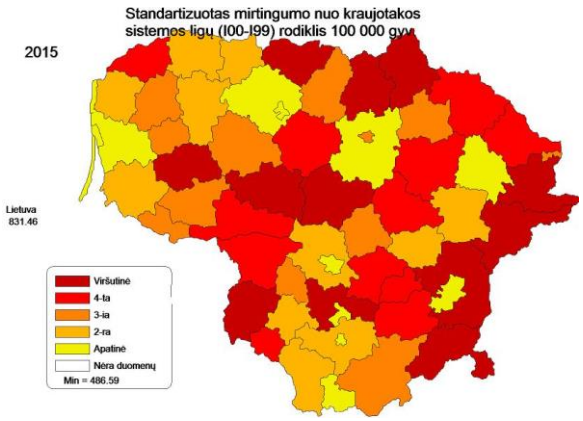
Iš pateikto paveikslo (11 pav.) matyti, kad vyrų ir moterų mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų pagal amžių skiriasi. Moterų mirtingumo rodiklis aukštesnis, tačiau aštuonios iš dešimties (81,7 proc.) moterų nuo šių ligų miršta sulaukusios 75 metų ir daugiau. Tuo tarpu vyrai nuo kraujotakos sistemos ligų miršta ženkliai jaunesni. Beveik penktadalis (18,5 proc.) vyrų nuo šių ligų miršta sulaukę vos 45-64 metų amžiaus, t.y. darbingo amžiaus, kas trečias (29,9 proc.) - 65-74 metų.

11 pav. Joniškio rajono gyventojų mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų analizė pagal lytį ir amžiaus grupes, 2014-2015 m.

Šaltinis: HISIC

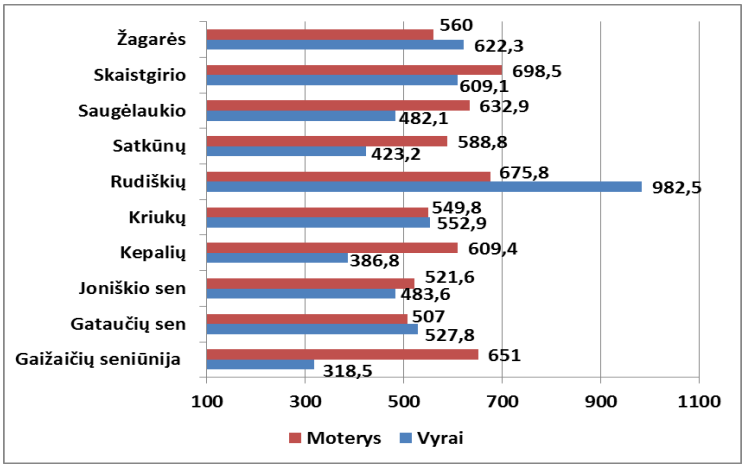
Žemėlapyje (11 pav.) pateikta, kad Joniškio rajono savivaldybėje mirtingumas dėl kraujotakos sistemos ligų yra didžiausias Šiaulių apskrityje. Didesnis mirtingumas nuo šių ligų nustatytas tik Šalčininkų, Švenčionių, Ignalinos ir Vilkaviškio rajonuose.

11 pav. Standartizuoto mirtingumo nuo kraujotakos sistemos ligų rodiklis Lietuvoje, atvejų skaičius 100000 gyv., 2015 m.

Šaltinis: HISIC

Rudiškių seniūnijoje 2015 m. vyrų standartizuotas mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų rodiklis yra didžiausias Joniškio rajone, 100000 gyventojų teko 982,5 atvejai. Šioje seniūnijoje yra įsikūrę senelių globos namai, tai gali būti viena iš priežasčių, dėl kurios nustatytas didelis vyrų mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų. Didžiausias (698,5/100000 gyv.) moterų standartizuotas mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų buvo Skaistgirio ir Rudiškių seniūnijose. Mažiausias (318,5/100000 gyv.) vyrų mirtingumas nuo šių ligų registruotas Gaižaičių seniūnijoje, moterų – 507/100000gyv.) Gataučių seniūnijoje.

12 pav. Standartizuoto mirtingumo nuo kraujotakos sistemos ligų rodiklis Joniškio rajone, pasiskirstymas pagal seniūnijas, atvejų skaičius 100000 gyv., 2015m.

Šaltinis: HISIC

IŠVADOS

Ilgalaikio nedarbo lygis Joniškio rajone po truputi mažėja, tačiau vis dar išlieka didelė problema. Asmenys, kurie neranda darbo ilgiau nei metus laikomi ilgalaikiais bedarbiais ir yra bene pažeidžiamiausia socialinė grupė. Didžiąją dalį ilgalaikių bedarbių sudaro asmenys su pradiniu ar viduriniu išsilavinimu (85,2 proc.), menkus įgūdžius ar žemą kvalifikaciją turintys asmenys (69,4 proc.), greitai į pensiją išeisiantys (36,1 proc.). Daugiau nei pusė ilgalaikių bedarbių - moterys (54,6 proc.), vyrai sudarė 45,4 proc.

Savižudybių skaičius – labai svarbus rodiklis, atspindintis visuomenės psichinės sveikatos būklę. Tiek Lietuvoje, tiek Joniškio rajone ypatingai aktuali vyrų savižudybės problema. Per 2011-2015 metų laikotarpį Joniškio rajono savivaldybėje nusižudė 72 asmenys, iš kurių vyrai sudarė 86,1 proc. 2013 metais Joniškio rajone nusižudė 21 asmuo, iš kurių 90,5 proc. sudarė vyrai. 2015 metais savo noru iš gyvenimo pasitraukė 8 vyrai (100 proc.).

Mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų Joniškio savivaldybėje aktuali problema jau daug metų. Per 2011-2015 metų laikotarpį nuo kraujotakos sistemos ligų mirė 1253 asmenys, t. y. vidutiniškai po 250 asmenų kasmet. Moterų mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų didesnis nei vyrų, tačiau vyrai miršta nuo šių ligų jaunesni.

REKOMENDACIJOS

1. Siekiant mažinti ilgalaikio nedarbo lygį rajone:
   - ypatingas dėmesys turi būti skiriamas elgsenos pokyčių kaitai, ypatingai žalingų įpročių prevencijai;
   - riboti alkoholinių gėrimų pardavimo vietų skaičių, taip mažinant alkoholio prieinamumą;
   - stiprinti profesinį mokymą ir užimtumo rėmimą.
2. Siekiant sumažinti savižudybių skaičių Joniškio rajone svarbu:
   - stiprinti visuomenės psichikos sveikatą ir užtikrinti psichikos sutrikimų prevenciją;
   - mažinti alkoholinių gėrimų bei neteisėtą narkotinių, psichotropinių medžiagų prieinamumą;
   - informuoti visuomenę, ypač jaunimą, apie psichoaktyviųjų medžiagų daromą žalą sveikatai ir aplinkai;
   - užtikrinti vaikų ir jaunimo užimtumo didinimą, aktyvų laisvalaikio praleidimą, skatinant tėvus daugiau laiko praleisti kartu su vaikais.
3. Siekiant mažinti Joniškio rajono gyventojų mirtingumą nuo kraujotakos sistemos ligų būtina stiprinti prevencijos priemones:
   - didinti gyventojų informuotumą apie širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos asmenų atrankos ir prevencinių priemonių programą;
   - skatinti įvairių amžiaus grupių asmenų fizinį aktyvumą;
   - skatinti gyventojus keisti mitybos įpročius sveikatai palankią linkme;
   - vykdyti žalingų įpročių prevenciją.